

PROTOKÓŁ
kontroli kompleksowej przeprowadzonej
w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Stargardzie

Jednostka kontrolowana:

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Stargardzie
ul. Skarbowa 1
73-110 Stargard
e-mail: pcpr@pcprstargard.pl
skrytka ePUAP: PCPR-Stargard/SkrytkaESP

Kontrolujący:

1. Anna Karska – inspektor wojewódzki, osoba kierująca zespołem;
2. Monika Wilczyńska – inspektor wojewódzki,
na podstawie upoważnienia Wojewody Zachodniopomorskiego Nr 64/2022 z dnia 14 września 2022 r.

Kontrolę przeprowadzono na podstawie art. 22 pkt 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2023 r., poz. 901 ze zm.) oraz rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2020 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r., poz. 2285).

Dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Stargardzie oraz Starosta Stargardzki zostali powiadomieni o terminie przeprowadzenia kontroli, zgodnie z § 12 ust. 1 rozporządzenia w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej.

W dniu 3 października 2022 r. kontrolujący założyli oświadczenia o braku okoliczności uzasadniających wyłączenie z udziału w kontroli.

(akta kontroli str. 1-5)

Ilekrót w niniejszym protokole użyto następujących skrótów, oznaczają one:

1. „Centrum”, „PCPR w Stargardzie” lub „PCPR” – Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Stargardzie;
2. „ustawa o pomocy społecznej” – należy przez to rozumieć ustawę z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2023 r., poz. 901 ze zm.);
3. „Kodeks postępowania administracyjnego” lub „k.p.a.” – ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2023 r., poz. 775 ze zm.);
4. „Strategia” lub „Powiatowa Strategia” - Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Stargardzkiego na lata 2021-2025;
5. „Ocena” - Ocena zasobów pomocy społecznej za 2021 r. dla Powiatu Stargardzkiego;
6. „Powiat” – powiat stargardzki;
7. „CAS” – Centralna Aplikacja Statystyczna;
8. „WTZ” – Warsztaty Terapii Zajęciowej;
9. „DPS” – Dom Pomocy Społecznej.

Data rozpoczęcia i zakończenia kontroli:

Kontrolę przeprowadzono w dniach 5-7 października 2022 r.

Zakres kontroli:

Zakres kontroli obejmował realizację zadań powiatu i zadań zleconych z zakresu administracji rządowej realizowanych przez powiat wynikających z art. 19, art. 20 i art. 112 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej w okresie od 1 stycznia 2021 r. do dnia kontroli.

W okresie objętym kontrolą funkcję Dyrektora Powiatowego Centrum Rodzinie w Stargardzie sprawowały dwie osoby:

- Pani Monika Rygiel- Gawrońska - od 1 stycznia 2021 r. do 31 sierpnia 2022 r.,
- Pani Agnieszka Ignasiak - od 1 września 2022 r. do dnia kontroli.

Ustalenia zawarte w protokole oparto o informacje udzielone przez dyrektora PCPR w Stargardzie Panią Agnieszkę Ignasiak oraz skontrolowaną dokumentację. Kontrola została przeprowadzona w oparciu o *Program kontroli Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Stargardzie*.

(akta kontroli str.6-15)

Organizacja Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Stargardzie.

PCPR w Stargardzie zostało powołane Uchwałą Nr V/35/99 Rady Powiatu Stargardzkiego z dnia 2 marca 1999 r. w sprawie utworzenia jednostki organizacyjnej Powiatu pod nazwą Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie.

W kontrolowanym okresie obowiązywały:

- Statut Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie przyjęty Uchwałą Nr XVI/226/12 Rady Powiatu w Stargardzie Szczecińskim z dnia 29 lutego 2012 r.
- Statut Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie przyjęty Uchwałą Nr XLI/508/22 Rady Powiatu w Stargardzie z dnia 31 sierpnia 2022 r. w sprawie połączenia Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Stargardzie oraz likwidacji Centrum Obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych w Stargardzie. Zgodnie z § 1 ww. uchwały, cyt.: „Z dniem 1 listopada 2022 r. dokonuje się połączenia Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej Nr 1 w Stargardzie, Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej Nr 2 w Stargardzie, Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej Nr 3 w Stargardzie, Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej Nr 4 w Witkowie Drugim oraz Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej Nr 6 w Stargardzie z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Stargardzie”. § 2 określa, że cyt.: „Osobą kierującą jednostką budżetową powstałą w wyniku połączenia, o którym mowa w § 1 będzie Dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Stargardzie”.

PCPR w Stargardzie jest jednostką organizacyjną powiatu stargardzkiego prowadzoną w formie jednostki budżetowej. Obszarem działania Centrum jest powiat stargardzki.

W kontrolowanym okresie, działalność jednostki określał:

- regulamin organizacyjny Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Stargardzie przyjęty Uchwałą Nr 663/19 Zarządu Powiatu w Stargardzie z dnia 19 grudnia 2019 r. w sprawie uchwalenia Regulaminu Organizacyjnego Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Stargardzie;
- regulamin organizacyjny Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Stargardzie przyjęty Uchwałą Nr 2145/22 Zarządu Powiatu w Stargardzie z dnia 12 maja 2022 r. w sprawie uchwalenia Regulaminu Organizacyjnego Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Stargardzie.

Wszystkie stanowiska pracy funkcjonują w oparciu o indywidualne zakresy czynności obowiązków i odpowiedzialności, ustalone przez Dyrektora Centrum. Zasady zastępstw

pracowników PCPR w Stargardzie określa załącznik nr 2 do uchwały 2145/22 Zarządu Powiatu Stargardzkiego z 12 maja 2022 r. Zgodnie z ww. załącznikiem Dyrektora PCPR zastępuje Kierownik Działu Rozliczeń i Pomocy Społecznej.

Pani Agnieszka Ignasiak jest zatrudniona od dnia 1 września 2022 r. na stanowisku Dyrektora PCPR w Stargardzie Uchwałą Nr 2288/22 Zarządu Powiatu Stargardzkiego z dnia 25 sierpnia 2022 r. w sprawie zatrudnienia Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Stargardzie.

W kontrolowanym okresie osoby pełniące funkcję Dyrektora PCPR posiadały upoważnienia wydane przez Starostę Powiatu Stargardzkiego do załatwiania spraw w jego imieniu, w tym do wydawania decyzji administracyjnych, postanowień i zaświadczeń oraz podpisywania pism i dokumentów w sprawach realizowanych przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Stargardzie w sprawach z ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.

(akta kontroli str.7-75)

Rozpatrywanie skarg i wniosków

W Centrum prowadzony jest rejestr petycji, skarg i wniosków. W okresie objętym kontrolą do Centrum nie wpłynęła żadna skarga.

Rozdział 7 regulaminu organizacyjnego Centrum przyjętego Uchwałą Nr 2145/22 Zarządu Powiatu w Stargardzie z dnia 12 maja 2022 r. określa obowiązujący na dzień kontroli tryb przyjmowania, rozpatrywania petycji, skarg i wniosków, który odbywa się zgodnie z postanowieniami Kodeksu postępowania administracyjnego oraz przepisami szczegółowymi. Dyrektor PCPR przyjmuje interesantów w sprawie skarg i wniosków w każdy poniedziałek w godz. 14.00-16.15; kierownicy – codziennie w godzinach urzędowania PCPR. Rejestr skarg i wniosków prowadzi Zespół Finansowo-Administracyjny.

Zgodnie z § 3 ust. 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 8 stycznia 2002 w sprawie organizacji przyjmowania i rozpatrywania skarg i wniosków w siedzibie jednostki, w widocznym miejscu, umieszczona była tablica ogłoszeń z informacją, że Dyrektor PCPR w Stargardzie przyjmuje interesantów w sprawie skarg i wniosków.

Baza lokalowa

Siedziba Centrum znajduje się, na parterze budynku Starostwa Powiatowego w Stargardzie przy ul. Skarbowej 1. Wejście dla osób niepełnosprawnych znajdowało się z boku budynku, wejście pozbawione było barier architektonicznych. Na dzień kontroli sytuacja lokalowa PCPR w Stargardzie nie w pełnym zakresie była odpowiednia do kompleksowej realizacji zadań np. punkt obsługi interesanta znajdował się w korytarzu, przy wejściu do toalety. Nie gwarantowało to możliwości przeprowadzania z klientem rozmów często o charakterze intymnym, w sprawach osobistych. Ponadto na korytarzu znajdowały się nadmiarowe meble utrudniające swobodne przemieszczanie się i dostęp pracowników do pomieszczeń. Mogły stanowić także utrudnienie w sytuacji konieczności ewakuacji.

Korespondencja przychodząca i wychodząca rejestrowana była w dzienniku korespondencji chronologicznie. Dokumenty papierowe przechowywane były w szafach zamykanych na klucz. Sprzęt komputerowy był zabezpieczony przy pomocy hasła.

Stanowiska pracy wyposażone były w sprzęt biurowy oraz komputerowy stosownie do potrzeb pracowników.

Kwalifikacje pracowników

W Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Stargardzie w kontrolowanym okresie zatrudnionych było 6 pracowników socjalnych.

W trakcie kontroli sprawdzono kwalifikacje Dyrektora oraz pracowników socjalnych realizujących zadania określone w ustawie o pomocy społecznej. Zespół kontrolujący ustalił, że:

- Pani Monika Rygiel - Gawrońska – która pełniła funkcję Dyrektora PCPR w Stargardzie od 1 stycznia 2021 r. do 31 sierpnia 2022 r., spełniała wymogi określone w art. 122 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej;
- Pani Agnieszka Ignasiak, zatrudniona od 1 września 2022 r. na stanowisku Dyrektora PCPR w Stargardzie, również spełniała wymogi określone w art. 122 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.
- Pracownicy socjalni posiadali wymagane kwalifikacje, zgodnie z art. 116 i art. 156 ustawy o pomocy społecznej.

Zespół kontrolujący nie wniósł uwag.

(akta kontroli str.77-100)

I. Realizacja zadań własnych i zadań zleconych powiatu wynikających z art. 19 i art. 20 ustawy o pomocy społecznej.

1) Powiatowa Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych (art. 19 pkt 1).

Zgodnie z art. 19 pkt 1 ustawy o pomocy społecznej do zadań własnych powiatu należy opracowanie i realizacja powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, wspierania osób niepełnosprawnych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka – po konsultacji z właściwymi terytorialnie gminami.

W kontrolowanym okresie obowiązywały:

- Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Stargardzkim na lata 2016 – 2020 przyjęta Uchwałą Nr XIX/236/16 Rady Powiatu Stargardzkiego z dnia 7 września 2016 r.;
- Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Stargardzkim na lata 2021 – 2025 przyjęta Uchwałą Nr XXIII/308/20 Rady Powiatu Stargardzkiego z dnia 16 grudnia 2020 r.

Powyższe dokumenty poddawane były monitoringowi i ewaluacji. Uchwałą nr XXIX/378/21 Rady Powiatu Stargardzkiego z dnia 16 czerwca 2021 r. przyjęła raport z przeprowadzonego monitoringowi i ewaluacji Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Stargardzkim na lata 2016 – 2020. Monitoring Strategii odbywał się według partycypacyjno-eksperckiego modelu tj. z udziałem instytucji samorządowych, organizacji pozarządowych i podmiotów odpowiedzialnych za realizację poszczególnych działań. Koordynatorem Strategii był PCPR w Stargardzie.

W raporcie oceniono stopień wdrożenia działań w określonych celach strategicznych w latach 2018-2020:

- rozwoju systemu pieczy zastępczej,
- wspierania i wyrównywania szans osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, w tym osób niepełnosprawnych oraz osób starszych,

- przeciwdziałania patologiom i dysfunkcjom występującym wśród osób i rodzin, w tym przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie i uzależnieniom.

Stopień realizacji celów strategicznych został szczegółowo opisany w formie tabelarycznej z wyszczególnieniem konkretnych działań, podaniem szczegółowych wskaźników (np. liczby przeprowadzonych kampanii, liczby odbiorców tych kampanii), podmiotów zaangażowanych w działania i efekty ich realizacji.

Zostały sformułowane rekomendacje dotyczące kierunkowych działań na kolejne lata, a także trudności w ich realizacji.

Obowiązująca w czasie kontroli Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Stargardzkim na lata 2021 – 2025 zawiera elementy wskazane w art. 16b ustawy o pomocy społecznej.

Strategia obejmuje:

- opis sytuacji społeczno- ekonomicznej powiatu stargardzkiego,
- diagnozę problemów społecznych w powiecie,
- analizę SWOT,
- określa misję i cele działań Strategii,
- programy strategiczne,
- sposób realizacji Strategii,
- zakładane rezultaty realizacji dokumentu,
- ramy finansowe,
- ocenę ryzyka,
- monitoring i ewaluację Strategii.

W Strategii (str. 85) została określona Misja, która brzmi cyt.: *„Misją... jest zaspakajanie potrzeb obywateli społeczności lokalnej oraz minimalizowanie zjawiska marginalizacji i wykluczenia społecznego”*.

Sformułowano nadrzędne cele strategiczne (str. 85 dokumentu), cyt.:

- „1) wspieranie rodziny i rozwój pieczy zastępczej*
- 2) wspieranie i wyrównywanie szans osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, w tym osób niepełnosprawnych oraz osób starszych,*
- 3) przeciwdziałania patologiom i dysfunkcjom występującym wśród osób i rodzin, w tym przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie i uzależnieniom”*.

Uchwałą nr XL/490/22 Rady Powiatu Stargardzkiego z dnia 22 czerwca 2022 r. przyjęto raport z przeprowadzonego monitoringu i ewaluacji Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Stargardzkim na lata 2021– 2025. W raporcie opisano jakie działania zrealizowano w ramach konkretnych celów operacyjnych tj. podano kto był realizatorem działania, kiedy i do jakiej liczby osób działania były skierowane, w układzie z raportu z monitoringu z lat 2018-2020.

Nie wniesiono uwag do kontrolowanej dokumentacji.

(akta kontroli str. 101-388)

2) Poradnictwo specjalistyczne (art. 19 pkt 2).

Dyrektor kontrolowanej jednostki poinformował, że realizacja zadania w zakresie poradnictwa specjalistycznego odbywa się poprzez prowadzenie przez Centrum Socjalne Caritas Punktu Konsultacyjnego przez Ośrodek Interwencji Kryzysowej przy ul. Krasińskiego 19 w Stargardzie. W ramach działalności Punktu osoby wymagające tego typu wsparcia mogą skorzystać z pomocy prawnika i psychologa. W 2021 r. z pomocy psychologa skorzystały 24 osoby, z pomocy prawnej 34 osoby,

natomiast w 2022 r. (do końca sierpnia) 12 osób skorzystało z pomocy psychologicznej i 16 osób z pomocy prawnej.

W ramach realizowanej od października do grudnia 2021 r. kampanii społecznej „Przełamuję bierność i izolację – zyskuję moc działania” został uruchomiony telefon zaufania „Mój Azyl”, w ramach którego dostępne było wsparcie psychologa. W ramach tego działania zostało przeprowadzonych 21 rozmów z psychologiem.

Ponadto Dyrektor Centrum poinformowała, że udostępniany jest jednostkom samorządowym oraz instytucjom publicznym powiatu stargardzkiego informator zawierający dane teleadresowe podmiotów oraz organizacji pozarządowych wraz z informacją o zakresie ich działania, w szczególności o realizowanych programach korekcyjno – edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie. W informatorze znajdują się terminy dyżurów specjalistów, informacja w tym zakresie jest umieszczana także na stronie internetowej i w siedzibie Centrum.

(akta kontroli str. 389-391 oraz 473-474)

3) Pomoc pieniężna na usamodzielnienie oraz kontynuowanie nauki (art 19 pkt 6).

W okresie objętym kontrolą 2 osobom, wskazanym w art. 88 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej, Centrum przyznało w drodze decyzji pomoc w formie świadczeń pieniężnych na kontynuowanie nauki. W kontrolowanym okresie nie przyznawano pomocy na usamodzielnienie oraz na zagospodarowanie w formie rzeczowej. Pomoc udzielona była osobom, które opuściły młodzieżowy ośrodek wychowawczy i młodzieżowy ośrodek socjoterapeutyczny.

Dokonano kontroli akt spraw, w tym nw. decyzji administracyjnych, rozstrzygających postępowania administracyjne w sprawach przyznania pomocy w formie świadczeń pieniężnych na kontynuowanie nauki, znak:

1. PCPR.ZS.2.4060.55.2020.GI z dnia 25.09.2020 r. – przyznana pomoc świadczona była do 31.08.2021 r.
2. PCPR.ZS.2.4060.69.2020.GI z dnia 29.09.2020 r. – z dniem 01.02.2021 r. decyzja przyznająca świadczenie została uchylona z uwagi na przerwanie nauki.

Postępowanie administracyjne zostało przeprowadzone w sposób prawidłowy.

W dokumentach znajdował się indywidualny program usamodzielnienia, wywiady środowiskowe były przeprowadzone w ustawowym terminie od dnia złożenia podania, które było rejestrowane. Przyznanie pomocy następowało nie później niż w ciągu miesiąca od dnia wydania decyzji administracyjnej. Nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie zasadności przyznawania świadczeń. Wysokość przyznanych świadczeń ustalana była prawidłowo. Terminy wypłat świadczeń określane były określane w rozstrzygnięciu decyzji. Decyzje zawierały elementy określone art. 107 Kodeksu postępowania administracyjnego. Decyzje posiadały potwierdzenie odbioru.

(akta kontroli str. 392)

4) Pomoc w integracji ze środowiskiem osób mających trudności w przystosowaniu się do życia (art 19 pkt 7).

W trakcie kontroli Dyrektor PCPR poinformowała, że w okresie objętym kontrolą osoby usamodzielniane nie zgłaszały potrzeby skorzystania z ww. pomocy. W przypadku konieczności udzielenia pomocy w ww. zakresie cyt. (...) *Wychowankowie mają możliwość skorzystania z pomocy psychologa lub prawnika w Punkcie Konsultacyjnym funkcjonującym w ramach Ośrodka Interwencji Kryzysowej. Nieodpłatną pomoc prawną*

można również uzyskać w ramach działalności Biura Polityki Społecznej Starostwa Powiatowego w Stargardzie”.

5) Pomoc cudzoziemcom, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy (art. 19 pkt 8, art. 20 pkt 1 i pkt 4).

W okresie objętym kontrolą nie udzielano pomocy cudzoziemcom, z uwagi na fakt, że do Centrum nie zgłosiły się osoby posiadające status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą.

6) Prowadzenie i rozwój infrastruktury domów pomocy społecznej o zasięgu ponadgminnym oraz umieszczanie w nich skierowanych osób (art. 19 pkt 10).

Na terenie powiatu funkcjonuje jeden ponadgminny Dom Pomocy Społecznej w Dolicach dla osób somatycznie chorych, dysponujący 60 miejscami.

W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2021 r. PCPR w Stargardzie wydało 20 decyzji dotyczących umieszczenia w ww. DPS. W 2022 r do dnia kontroli umieszczono 12 osób. Na dzień 05.10.2022 r. na liście oczekujących na umieszczenie w DPS znajdowała się 1 osoba.

Dokonano kontroli akt spraw, w tym decyzji rozstrzygających postępowanie administracyjne:

1. PCPR.ZP.2.4020.13.2021.Su z dnia 04.10.2021 r.
2. PCPR.ZP.1.4020.19.2021.Km z dnia 22.11.2021 r.
3. PCPR.ZP.1.4020.20.2021.Km z dnia 29.11.2021 r.
4. PCPR.ZP.1.4020.3.2021.Km z dnia 21.01.2021 r.
5. PCPR.ZP.1.4020.4.2021.Km z dnia 26.02.2021 r.
6. PCPR.ZP.1.4020.11.2021.Km z dnia 27.07.2021 r.
7. PCPR.ZP.1.4020.2.2022.Km z dnia 04.01.2022 r.
8. PCPR.ZP.1.4020.11.2022.Km z dnia 13.07.2022 r.
9. PCPR.ZP.1.4020.11.2022.Km z dnia 22.08.2022 r. – poz. 8 i 9 dotyczą dwóch różnych osób
10. PCPR.ZP.1.4020.8.2021.Km z dnia 12.07.2021 r.
11. PCPR.ZP.1.4020.5.2021.Km z dnia 24.05.2021 r.
12. PCPR.ZP.1.4020.10.2022.Km z dnia 16.06.2022 r.
13. PCPR.ZP.1.4020.14.2021.Km z dnia 20.10.2022 r.
14. PCPR.ZP.1.4020.10.2021.Km z dnia 20.07.2021 r.
15. PCPR.ZP.1.4020.5.2022.Km z dnia 12.01.2022 r.
16. PCPR.ZP.1.4020.8.2022.Km z dnia 1.03.2022 r.
17. PCPR.ZP.1.4020.9.2022.Km z dnia 6.05.2022 r.
18. PCPR.ZP.1.4020.12.2022.Km z dnia 29.07.2022 r.
19. PCPR.ZP.1.4020.2.2021.Km z dnia 19.01.2021 r.
20. PCPR.ZP.1.4020.7.2022.Km z dnia 28.02.2022 r.
21. PCPR.ZP.1.4020.3.2022.Km z dnia 3.01.2022 r.

(akta kontroli str. 393-399)

W trakcie czynności kontrolnych zespół kontrolny stwierdził, że ww. decyzje administracyjne były realizowane przed ich uprawomocnieniem się. Decyzje dotyczące umieszczenia w DPS były wydawane w tym samym dniu, w którym następowało

umieszczenie w Placówce. Ponadto decyzje były dostarczane stronie po umieszczeniu jej w DPS (w kontrolowanych aktach spraw znajdowały się zwrotne potwierdzenia odbioru decyzji administracyjnych z datami potwierdzającymi dostarczenie decyzji stronie po umieszczeniu jej w DPS). Wydawanym decyzjom nie nadano rygoru natychmiastowej wykonalności, nie zawarto także art. 130 § 4 k.p.a., zgodnie z którym: *Decyzja podlega wykonaniu przed upływem terminu do wniesienia odwołania, jeżeli jest zgodna z żądaniem wszystkich stron lub jeżeli wszystkie strony zrzekły się prawa do wniesienia odwołania.* Strony nie korzystały również z przysługującego im prawa, o którym mowa w art. 127a k.p.a., tj. nie zrzekały się prawa do wniesienia odwołania (w prowadzonej dokumentacji brakowało oświadczeń stron o zrzeczeniu się prawa do odwołania). Wobec powyższego zespół kontrolujący stwierdził, że umieszczanie w DPS następowało przed uprawomocnieniem się decyzji, co stanowi naruszenie art. 130 § 1 k.p.a., zgodnie z którym: *Przed upływem terminu do wniesienia odwołania decyzja nie ulega wykonaniu.*

Wydawane decyzje zawierały elementy, o których mowa w art. 107 k.p.a.

Wnioski o udzielanie pomocy wpływające do jednostki były rejestrowane.

(akta kontroli str. 400-472)

7) Prowadzenie mieszkań chronionych dla osób z terenu więcej niż jednej gminy oraz powiatowych ośrodków wsparcia, w tym domów dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, z wyłączeniem środowiskowych domów samopomocy i innych ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi (art. 19 pkt 11).

Mieszkanie chronione określone w art. 53 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej, zgodnie z art. 36 pkt 2, lit. n jest niepieniężnym świadczeniem z pomocy społecznej. Mieszkanie chronione jest formą pomocy społecznej przygotowującą osoby tam przebywające, pod opieką specjalistów do prowadzenia samodzielnego życia albo zastępującą pobyt w placówce zapewniającej całodobową opiekę. Mieszkanie chronione ma zapewniać warunki samodzielnego funkcjonowania w środowisku oraz integrację ze społecznością lokalną. Zespół kontrolujący ustalił, że nadal funkcjonują w Stargardzie tzw. *mieszkania wspomagane, które powstały zgodnie z porozumieniem zawartym pomiędzy Powiatem Stargardzkim, a Stargardzkim Towarzystwem Budownictwa Społecznego na mocy uchwały Zarządu Powiatu nr 812/08.* W ramach programu „Na Start” pełnoletni wychowankowie rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej uzyskują pomoc w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych. W dwóch mieszkaniach, na dzień przeprowadzenia kontroli mieszkało 8 osób (mieszkania przygotowane są dla 9 osób).

W okresie objętym kontrolą powiat stargardzki nie prowadził domu dla matek z małoletnimi dziećmi. Na mocy Porozumienia NR 2/PCPR-PS/2021 z dnia 12 sierpnia 2021 r. zawartego z Caritas Archidiecezji Szczecińsko – Kamieńskiej w Szczecinie w okresie od 1 września do 31 grudnia 2021 r. powiat stargardzki miał zabezpieczone 3 miejsca dla matek z małoletnimi dziećmi lub kobiet w ciąży w Ośrodku Wsparcia dla Kobiet w Poczerninie. W okresie obowiązywania porozumienia z całodobowego schronienia w ww. Ośrodku nie skorzystała żadna osoba.

Uchwałą Nr 1864/21 z dnia 2 grudnia 2021 r. Zarząd Powiatu Stargardzkiego ogłosił otwarty konkurs ofert na realizację zadania publicznego w obszarze pomocy społecznej na prowadzenie domu dla matek z małoletnimi dziećmi. Z uwagi na fakt, że nie wpłynęła żadna oferta konkurs została unieważniona. W przypadku sytuacji wymagającej wsparcia

samotne matki i kobiety w ciąży mogą skorzystać z całodobowego schronienia w Ośrodku Interwencji Kryzysowej w Stargardzie. Z wyjaśnień uzyskanych od Dyrektora Centrum wynika, że cyt.: „Powiat rozważa możliwości, aby dom dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży uruchomić jak najszybciej”.

(akta kontroli str.476-477 oraz 489-496)

8) Prowadzenie ośrodków interwencji kryzysowej (art. 19 pkt 12).

W trakcie kontroli, dyrektor Centrum poinformowała, że prowadzenie Ośrodka Interwencji Kryzysowej zostało zlecone w ramach umowy Nr 28/2021 powierzenia realizacji zadania publicznego – pn. *Prowadzenie Ośrodka Interwencji Kryzysowej - Caritas Archidiecezji Szczecińsko-Kamieńskiej w Szczecinie*. Jednostką bezpośrednio realizującą to zadanie jest Centrum Socjalne Caritas w Stargardzie. Realizacja zadania w okresie od stycznia do grudnia 2021 r. przewidywała zabezpieczenie 2 miejsc noclegowych w systemie całodobowym, zabezpieczenie podstawowych potrzeb higienicznych i zdrowotnych, niezbędną odzież oraz co najmniej jeden gorący posiłek. Osoby wymagające wsparcia mogą skorzystać z pomocy oferowanej w ramach grupy wsparcia. W 2021 r. z pomocy OIK skorzystało 7 osób, w tym 3 kobiety i 4 dzieci. Realizacja zadania w okresie od stycznia do grudnia 2022 r. również została zlecona Caritas, na takich samych zasadach. W 2022 r. na dzień kontroli z pomocy OIK skorzystało 6 osób, w tym 2 kobiety i 4 dzieci.

Nie wniesiono uwag do kontrolowanej dokumentacji.

(akta kontroli str.477-479 oraz 497-509)

9) Udzielanie informacji o prawach i uprawnieniach (art. 19 pkt 13).

Dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Stargardzie poinformowała, że osoby zainteresowane uzyskaniem informacji w zakresie swoich praw, uprawnień są obsługiwane na bieżąco przez pracowników, w ramach działalności PCPR w Stargardzie. Osoby zainteresowane uzyskaniem informacji mają dostęp do broszur informacyjnych, informatorów, folderów i ulotek oraz do informacji zamieszczonych na tablicy ogłoszeń znajdującej się w siedzibie Centrum.

Strona internetowa prowadzona przez Centrum jest na bieżąco aktualizowana w zakresie przysługującej pomocy, zmian w przepisach prawa.

10) Szkolenie i doskonalenie zawodowe kadr pomocy społecznej oraz doradztwo metodyczne dla kierowników i pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej z terenu powiatu (art. 19 pkt 14, art. 19 pkt 15).

Na podstawie uzyskanych informacji zespół kontrolujący ustalił, że w okresie objętym kontrolą Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Stargardzie w 2021 r. zorganizowało 1 szkolenie dla pracowników OPS z terenu powiatu stargardzkiego, w trybie on-line pn. *Rodzina Dziecko – ofiary przemocy. Praca interwencyjna nad zmianą*. W szkoleniu wzięło udział 15 osób.

W 2022r. zaplanowano szkolenie pn. *Ochrona osób doznających przemocy w rodzinie*.

Z informacji dyrektora wynika, że tematy szkoleń są każdorazowo akceptowane przez jednostki pomocy społecznej.

W okresie objętym kontrolą nie prowadzono doradztwa metodycznego dla kierowników i pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej z terenu powiatu

w formie spotkań, konferencji, telekonferencji itp. Nie sporządzono także planów realizacji tego zadania.

(akta kontroli str.479-480)

11) *Podejmowanie innych działań wynikających z rozeznaczonych potrzeb, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych (art. 19 pkt 16).*

W okresie objętym kontrolą Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Stargardzie realizowało następujące Programy:

Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Powiecie Stargardzkim na lata 2021 – 2024,

Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Stargardzkim na lata 2021 – 2023,

Powiatowy Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych w Powiecie Stargardzkim na lata 2019 – 2021 oraz

Powiatowy Program działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych w Powiecie Stargardzkim na lata 2022 – 2025.

(akta kontroli str. 480)

12) *Sporządzanie sprawozdawczości (art. 19 pkt 17, art. 112 ust. 12).*

W okresie objętym kontrolą Centrum, zgodnie z art. 19 pkt 17 ustawy o pomocy społecznej, sporządzało w określonych terminach wymagane sprawozdania jednorazowe i resortowe roczne, które były w przesłane do Wojewody Zachodniopomorskiego, przy pomocy modułu Centralnej Aplikacji Statystycznej (CAS).

Zgodnie z art. 112 ust. 12 *Sprawozdanie z Działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Stargardzie za rok 2021* przedłożyło Radzie Powiatu Stargardzkiego, która je przyjęła w drodze uchwały w dniu 27 kwietnia 2022 r. Sprawozdanie określało wykaz potrzeb w zakresie pomocy społecznej.

(akta kontroli str.480)

13) *Sporządzanie oceny w zakresie pomocy społecznej (art. 19 pkt 18).*

Zgodnie z art. 16a ust. 4 ustawy o pomocy społecznej organ wykonawczy jednostki samorządu terytorialnego przedstawia co roku do dnia 30 kwietnia odpowiednio radzie gminy, radzie powiatu, a do dnia 30 czerwca sejmikowi województwa właściwej jednostki samorządu terytorialnego ocenę zasobów pomocy społecznej. Zespół kontrolujący ustalił, że „Ocena zasobów pomocy społecznej za rok 2020 dla Powiatu Stargardzkiego” została przekazana Radzie Powiatu w Stargardzie w dniu 28 kwietnia 2021 r., a sejmikowi województwa w dniu 16 kwietnia 2021 r., natomiast za rok 2022 r.: Radzie Powiatu 27 kwietnia 2022 r., sejmikowi województwa 28 kwietnia 2022 r.

(akta kontroli str. 480-481)

14) *Prowadzenie i rozwój infrastruktury ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi (art. 20 pkt 2).*

Na terenie powiatu stargardzkiego nie funkcjonują ponadgminne ośrodki wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi. Na terenie powiatu działają 2 Warsztaty Terapii Zajęciowej, w Stargardzie dla 45 osób oraz w Dzwonowie dla 40 osób.

(akta kontroli str. 481)

15) Realizacja zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia (art. 20 pkt 3).

Dyrektor kontrolowanej jednostki poinformowała, że w okresie objętym kontrolą Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Stargardzie nie realizowało rządowych programów pomocy społecznej.

(akta kontroli str. 481)

II. Sprawowanie nadzoru nad działalnością specjalistycznego poradnictwa, w tym rodzinnego oraz ośrodków wsparcia, domów pomocy społecznej i ośrodków interwencji kryzysowej (art. 112 ust. 8 ustawy o pomocy społecznej).

Starosta przy pomocy Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Stargardzie sprawuje nadzór nad działalnością Domu Pomocy Społecznej w Dolicach. Z uzyskanych informacji od Dyrektora Centrum wynika, że w dniach od 10 do 14 maja 2021 r. została przeprowadzona kontrola problemowa w DPS w Dolicach, zgodnie z Zarządzeniem nr 8/2021 Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Stargardzie z dnia 28 kwietnia 2021 r.

Przedmiotem kontroli był:

- poziom świadczonych potrzeb bytowych oraz usług opiekuńczych, wspomagających,
- zakres efektywnej realizacji usług opiekuńczych i wspomagających,
- sposób organizacji i działalności DPS w oparciu o rekomendacje i instrukcje dotyczące postępowania związanego ze stanem epidemicznym spowodowanym wirusem SARS-CoV-2 w DPS w okresie od 1 stycznia 2020 r. do dnia kontroli. Z przeprowadzonej kontroli został sporządzony protokół. Nie stwierdzono nieprawidłowości.

Kolejna kontrola została przeprowadzona 29 września 2022 r. zgodnie z Zarządzeniem nr 14/2022 Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie z dnia 21 września 2022 r. Przedmiotem kontroli był poziom świadczonych usług w DPS, ze szczególnym uwzględnieniem przestrzegania praw mieszkańców. Protokół z kontroli był w trakcie sporządzania.

Dyrektor Centrum poinformowała, że nie były prowadzone roczne harmonogramy kontroli.

Poinformowano Dyrektora o konieczności tworzenia rocznych planów kontroli.

(akta kontroli str. 487 oraz 510-521)

Na podstawie ustaleń kontroli działalność Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Stargardzie należy ocenić pozytywnie z uchybieniami.

Przyczyną uchybień był niewystarczający nadzór Dyrektora Centrum nad wykonywaniem zadań. Za stwierdzone w niniejszym protokole uchybienia odpowiedzialny jest Dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Stargardzie.

Poprzednia kontrola kompleksowa w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Stargardzie w zakresie realizacji zadań określonych w art. 19, art. 20 i art. 112 ustawy o pomocy społecznej była przeprowadzona w dniach 4-5 kwietnia 2019 r. Działalność jednostki oceniono pozytywnie z uchybieniami. W związku z powyższym wydano zalecenie pokontrolne: podjęcie działań mających na celu zapewnienie miejsc całodobowych dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży. W ocenie zespołu kontrolującego zalecenie zostało zrealizowane.

Przeprowadzenie kontroli zostało odnotowane w książce kontroli pod nr 42.

Zgodnie z § 17 rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej, kierownik jednostki podlegającej kontroli może odmówić podpisania protokołu kontroli, składając, w terminie 7 dni od dnia jego otrzymania, wyjaśnienie przyczyn tej odmowy, co nie stanowi przeszkody do sporządzenia zaleceń pokontrolnych. Dyrektorowi jednostki podlegającej kontroli przysługuje prawo zgłoszenia, przed podpisaniem protokołu kontroli, umotywowanych zastrzeżeń dotyczących ustaleń zawartych w protokole. Zastrzeżenia zgłasza się na piśmie do Dyrektora Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie w terminie 7 dni od dnia otrzymania protokołu kontroli.

W przypadku zgłoszenia zastrzeżeń do protokołu kontroli, termin odmowy podpisania protokołu wraz z podaniem jej przyczyn biegnie od dnia doręczenia Dyrektorowi jednostki podlegającej kontroli stanowiska Dyrektora Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie wobec zastrzeżeń.

Protokół sporządzono dnia 20 października 2023 r. w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których egzemplarz nr 1 pozostaje w jednostce kontrolowanej.

Miejsce i data podpisania protokołu: Stargard, 26 października 2023 r.

Kierownik kontrolowanej jednostki

(-) Agnieszka Ignasiak – Dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie

Kontrolujący:

(-) Anna Karska - inspektor wojewódzki

(-) Monika Wilczyńska - inspektor wojewódzki